

VALSTYBINĖ MAISTO IR VETERINARIJOS TARNYBA

Lietuvos Respublikos ūkio ministerijai
Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai
Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos
teritorinėms valstybinėms maisto ir veterinarijos tarnyboms

2018-01-12 Nr. B6-11.19)-79

**DĖL VALSTYBINĖS MAISTO IR VETERINARIJOS TARNYBOS DIREKTORIAUS
ĮSAKYO PROJEKTO DERINIMO**

Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba (toliau – VMVT) parengė ir teikia derinti Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus įsakymo „Dėl 2018–2020 metų lėtinės elnių išsekimo ligos valstybinės stebėsenos programos patvirtinimo“ projektą (toliau – Įsakymo projektas). Įsakymo projektas parengtas vadovaujantis 2001 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 999/2001, nustatančio užkrečiamųjų spongiforminių encefalopatijų prevencijos, kontrolės ir likvidavimo taisyklės (OL 2004 *specialusis leidimas*, 3 skyrius, 32 tomas, p. 289), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2017 m. spalio 30 d. Komisijos reglamentu (ES) 2017/1972 (OL 2017 L 281, p. 14), nuostatomis.

VMVT prašo Įsakymo projektui pastabas ir pasiūlymus pateikti iki 2018 m. sausio 26 d. Įsakymo projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo Teisės aktų informacinėje sistemoje.

Įsakymo projektą parengė VMVT Gyvūnų sveikatingumo ir gerovės skyriaus vedėjo pavaduotoja-valstybinė veterinarijos inspektorė Kristina Stakytė, tel. (8 5) 205 3164, el. p. kristina.stakyte@vmvt.lt, ir Teisės skyriaus (l. e. p. skyriaus vedėjas Raimondas Andrijauskas, tel. (8 5) 249 1710, el. p. raimondas.andrijauskas@vmvt.lt) vyriausioji specialistė Rita Brinienė, el. p. rita.briniene@vmvt.lt.

PRIDEDAMA:

1. Įsakymo projektas, 4 lapai.
2. Administracinės naštos ūkio subjektams apskaičiavimo ataskaita, 3 lapai.

Direktorius

Darius Remeika

Kristina Stakytė, tel. (8 5) 205 3164 el. p. kristina.stakyte@vmvt.lt

**VALSTYBINĖS MAISTO IR VETERINARIJOS TARNYBOS
DIREKTORIUS**

ĮSAKYMAS

**DĖL 2018–2020 METŲ LĖTINĖS ELNIŲ IŠSEKIMO LIGOS VALSTYBINĖS STEBĖSENOS
PROGRAMOS PATVIRTINIMO**

2018 m. d. Nr.

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos veterinarijos įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 1 ir 9 punktais, 2001 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 999/2001, nustatančio užkrečiamųjų spongiforminių encefalopatijų prevencijos, kontrolės ir likvidavimo taisyklės (OL 2004 *specialusis leidimas*, 3 skyrius, 32 tomas, p. 289), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2017 m. spalio 30 d. Komisijos reglamentu (ES) 2017/1972 (OL 2017 L 281, p. 14), III priedo A skyriaus III dalimi:

1. T v i r t i n u pridedamą 2018–2020 metų lėtinės elnių išsekimo ligos valstybinės stebėsenos programą.

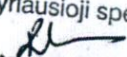
2. P a v e d u:

2.1. įsakymo vykdymą Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos teritoriniams padaliniais;

2.2. įsakymo vykdymo kontrolę Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos Gyvūnų sveikatingumo ir gerovės, Skubios veiklos, Finansų ir biudžeto bei Veterinarijos sanitarijos skyriams.

Direktorius

Vyriausioji specialistė

Rita Brinienė

2018-01-08

PATVIRTINTA

Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos
direktoriaus 2018 m. d.
įsakymu Nr.

2018–2020 METŲ LĖTINĖS ELNIŲ IŠSEKIMO LIGOS VALSTYBINĖS STEBĖSENOS PROGRAMA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. 2018–2020 metų lėtinės elnių išsekimo ligos valstybinės stebėsenos programa (toliau – Programa) nustato mėginių ėmimo, pristatymo ir apmokėjimo tvarką.
2. Programoje vartojamos sąvokos:
 - 2.1. **Laukiniai elniniai** – kaip apibrėžta 2001 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 999/2001, nustatančio užkrečiamųjų spongiforminių encefalopatijų prevencijos, kontrolės ir likvidavimo taisyklės (OL 2004 *specialusis leidimas*, 3 skyrius, 32 tomas, p. 289), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2017 m. spalio 30 d. Komisijos reglamentu (ES) 2017/1972 (OL 2017 L 281, p. 14), I priedo 2 punkto p papunktyje.
 - 2.2. **Lėtinė elnių išsekimo liga** (toliau – LEIL) – užkrečiamoji elninių šeimos gyvūnų liga, kurią sukelia prionai.
 - 2.3. **Nelaisvėje laikomi elniniai** – kaip apibrėžta reglamento (EB) Nr. 999/2001 I priedo 2 punkto o papunktyje.
3. Programa vykdoma nuo 2018 m. sausio 1 d. iki 2020 m. gruodžio 31 d.
4. Programos tikslas – kiekvienais metais ištirti ne mažiau kaip 1000 laukinių elninių ir ne mažiau kaip 1000 nelaisvėje laikomų elninių mėginių.

II SKYRIUS MĖGINIŲ ĖMIMO PLANAVIMAS

5. Vykdamą Programą, dėl LEIL tiriama vyresni kaip 12 mėnesių amžiaus šių rūšių laukiniai ir nelaisvėje laikomi elniniai:
 - 5.1. tundriniai šiaurės elniai (lot. *Rangifer tarandus tarandus*);
 - 5.2. suominiai šiaurės elniai (lot. *Rangifer tarandus fennicus*);
 - 5.3. briedžiai (lot. *Alces alces*);
 - 5.4. stirnos (lot. *Capreolus capreolus*);
 - 5.5. baltuodegiai elniai (lot. *Odocoileus virgilianus*);
 - 5.6. taurieji elniai (lot. *Cervus elaphus*).
6. Tiriamųjų laukinių ir nelaisvėje laikomų elninių amžius nustatomas pagal dantis, ragus ir eksterjerą.
7. Vykdamą Programą, imami ir tyrimams pristatomi elninių galvos smegenų kamieno sklėsčio (lot. *obex*) mėginiai; papildomai gali būti imami ir tyrimams pristatomi elninių užryklinių limfmazgių, tonzilių ir kt. galvos limfmazgių mėginiai arba visa elninių galva (toliau – LEIL stebėsenos mėginiai).
8. LEIL stebėsenos mėginiai imami iš nelaisvėje laikomų elninių, kurie buvo:
 - 8.1. rasti nugaišę jų laikymo vietoje ar nugaišo vežant;
 - 8.2. nužudyti įtarus LEIL, nustačius neįprastą elgesį ir (ar) judėjimo sutrikimus, dėl blogos sveikatos būklės ir (ar) amžiaus;
 - 8.3. nužudyti Lietuvoje maistui ir pripažinti netinkamais maistui.
9. Jeigu iš Programos 8.1–8.3 papunkčiuose nurodytų rūšių laukinių elninių per metus paimama mažiau kaip 1000 mėginių, trūkstami mėginiai turi būti paimami iš nelaisvėje laikomų elninių, kurie buvo nužudyti Lietuvoje maistui ir kurie pripažinti tinkamais maistui.

Vyriausioji specialistė

Rita Brinienė

2018-01-08

10. LEIL stebėsenos mėginiai imami iš laukinių elninių, kurie:
 - 10.1. buvo rasti nugaišę gamtoje;
 - 10.2. žuvo eismo įvykių metu ar buvo sužaloti plėšrūnų;
 - 10.3. buvo nužudyti įtarus LEIL, nustačius neįprastą elgesį ir (ar) judėjimo sutrikimus, dėl blogos sveikatos būklės ir (ar) amžiaus;
 - 10.4. buvo sumedžioti Lietuvoje maistui ir kurie pripažinti netinkamais maistui.
11. Jeigu iš Programos 10.1–10.4 papunkčiuose nurodytų elninių per metus paimama mažiau kaip 1000 mėginių, trūkstami mėginiai turi būti paimami iš Lietuvoje sumedžiotų laukinių elninių, kurie buvo pripažinti tinkamais maistui.
12. Jeigu vykdamą Programą, Lietuvos Respublikos teritorijos administraciniame vienetė nustatoma LEIL, Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba (toliau – VMVT), atlikusi rizikos vertinimą, gali nurodyti VMVT teritoriniam padaliniui šiame administraciniame vienetė paimti didesnį LEIL stebėsenos mėginių skaičių.
13. VMVT, vadovaudamasi Gyvūnų užkrečiamųjų ligų kontrolės programos, patvirtintos Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2006 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. B1-281 „Dėl Gyvūnų užkrečiamųjų ligų kontrolės programos patvirtinimo“ (toliau – Gyvūnų užkrečiamųjų ligų programa), 16.12 papunkčiu ir 2001 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 999/2001, nustatančio užkrečiamųjų spongiforminių encefalopatijų prevencijos, kontrolės ir likvidavimo taisyklės (OL 2004 *specialusis leidimas*, 3 skyrius, 32 tomas, p. 289), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2017 m. spalio 30 d. Komisijos reglamentu (ES) 2017/1972 (OL 2017 L 281, p. 14), III priedo A skyriaus III dalimi, į metinį (2018, 2019 ir 2020 metų) valstybinės gyvūnų užkrečiamųjų ligų stebėsenos ir kontrolės planą įtraukia LEIL stebėsenos mėginius. VMVT metiniame valstybinės gyvūnų užkrečiamųjų ligų stebėsenos ir kontrolės plane, nustatydamą kiekvienam VMVT teritoriniam padaliniui imtinų LEIL stebėsenos mėginių skaičių, atsižvelgia į praeitų metų tokių mėginių ėmimo duomenis ir nelaisvėje laikytų ir sumedžiotų laukinių elninių skaičių kiekviename Lietuvos Respublikos teritorijos administraciniame vienetė.

III SKYRIUS MĖGINIŲ ĖMIMO TVARKA

14. LEIL stebėsenos mėginių ėmimą organizuoja ir kontroliuoja VMVT teritoriniai padaliniai, vadovaudamiesi Valstybinės gyvūnų užkrečiamųjų ligų stebėsenos ir kontrolės plano įgyvendinimo priemonių planu, patvirtintu VMVT teritorinio padalinio vadovo įsakymu pagal Gyvūnų užkrečiamųjų ligų programos 11.1 papunktį.
15. Asmenys, laikantys nelaisvėje elnius, privalo pranešti atitinkamam VMVT teritoriniam padaliniui apie Programos 8 punkte nurodytus elninių nugaišimo / nužudymo atvejus, o medžioklės plotų naudotojai – apie Programos 10 punkte nurodytus elninių nugaišimo / nužudymo atvejus, ir užtikrinti, kad tokie elniniai nebus tvarkomi iki valstybinis veterinarijos gydytojas nepaims iš jų LEIL stebėsenos mėginių.
16. VMVT teritoriniai padaliniai, vykdydami Programą, gali pavesti įgaliotiesiems veterinarijos gydytojams paimti Programos 15 punkte nurodytus mėginius ir informuoti asmenis, laikančius nelaisvėje elnius, bei medžioklės plotų naudotojus apie jiems pavestas funkcijas. Šiuo atveju asmenys, laikantys nelaisvėje elnius, ir medžioklės plotų naudotojai apie Programos 8, 10 punktuose nurodytus elninių nugaišimo / nužudymo atvejus turi pranešti įgaliotiesiems veterinarijos gydytojams.
17. Jeigu medžiojamųjų gyvūnų tvarkymo įmonėje sumedžioti ar nužudyti maistui laukiniai ar nelaisvėje laikomi elniniai buvo pripažinti netinkamais maistui, medžiojamųjų gyvūnų tvarkymo įmonės atsakingas asmuo turi pranešti VMVT teritoriniam padaliniui apie tokį atvejį ir užtikrinti, kad tokie elniniai nebus tvarkomi iki valstybinis veterinarijos gydytojas ar įgaliotasis veterinarijos gydytojas nepaims iš jų LEIL stebėsenos mėginių.
18. VMVT teritoriniai padaliniai nustato LEIL stebėsenos mėginių, imtinų iš laukinių elninių, kurie buvo sumedžioti ir pripažinti tinkamais maistui, ir iš nelaisvėje laikomų elninių, kurie buvo nužudyti ir pripažinti tinkamais maistui, skaičių, atsižvelgdami į Programos 9 ar 11 punktą, ir

Vyriausioji specialistė

Rita Brinienė

2018-01-08

organizuoja tokių mėginių paėmimą elninių sumedžiojimo ar nužudymo vietoje arba medžiojamųjų gyvūnų tvarkymo įmonėje, kurioje tvarkomi sumedžioti ar nužudyti elniniai. Tokiu atveju mėginius ima valstybinis veterinarijos gydytojas arba pagal VMVT teritorinio padalinio pavedimą – įgaliotasis veterinarijos gydytojas.

19. LEIL stebėsenos mėginiai turi būti supakuoti atskirai į vienkartinius plastikinius maišus, siekiant, kad iš jų neišbėgtų kraujas ir kiti skysčiai, nebūtų užteršta aplinka ir galimai išplatinta LEIL.

20. LEIL stebėsenos mėginius iš elninių paėmęs valstybinis ar įgaliotasis veterinarijos gydytojas turi užpildyti Mėginių paėmimo gyvūnų ligoms tirti aktą, kurio forma patvirtinta Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2012 m. birželio 22 d. įsakymu Nr. B1-489 „Dėl mėginių paėmimo tirti aktų formų patvirtinimo“ (toliau – mėginių aktas). Mėginių akto skiltyje „gyvūnų rūšis“ šalia mokslinio gyvūno pavadinimo turi būti nurodyta jo mirties priežastis (jeigu nelaisvėje laikomi elniniai, nurodomas Programos 8 punkto atitinkamas papunktis arba 9 punktas; jeigu laukiniai elniniai, nurodomas Programos 10 punkto atitinkamas papunktis arba 11 punktas) ir amžius. Įgaliotieji veterinarijos gydytojai LEIL stebėsenos mėginius kartu su mėginių aktu pristato į VMVT teritorinį padalinį.

21. Jei LEIL stebėsenos mėginių nėra galimybės per 24 valandas pristatyti tyrimams į Nacionalinį maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo institutą (toliau – NMVRVI), jie turi būti užšaldomi.

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

22. LEIL stebėsenos mėginių tyrimus atlieka NMVRVI, naudodamas reglamento (EB) Nr. 999/2001 III priedo A skyriaus III dalyje nurodytus metodus.

23. Apie nustatytus teigiamus ar abejotinus LEIL atvejus NMVRVI ne vėliau kaip iki kitos darbo dienos pabaigos turi el. paštu svs@vmvt.lt informuoti VMVT Skubios veiklos skyrių ir atsiųsti tyrimo protokolą.

24. NMVRVI iki kito mėnesio 10 (dešimtos) dienos turi parengti ir pateikti VMVT Gyvūnų sveikatingumo ir gerovės skyriui mėnesinę Lėtinės elnių išsekimo ligos stebėsenos mėginių tyrimų ataskaitą. VMVT Gyvūnų sveikatingumo ir gerovės skyrius mėnesines Lėtinės elnių išsekimo ligos stebėsenos mėginių tyrimų ataskaitas turi pateikti Europos maisto saugos agentūrai pastarosios nustatyto būdu.

25. Įgaliotiesiems veterinarijos gydytojams išlaidos už LEIL stebėsenos mėginių paėmimą ir pristatymą į VMVT teritorinį padalinį apskaičiuojamos ir atlyginamos vadovaujantis Išlaidų, patirtų vykdant įgaliotųjų veterinarijos gydytojų funkcijas, apskaičiavimo ir atlyginimo metodika, patvirtinta Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2014 m. balandžio 4 d. įsakymu Nr. B1-268 „Dėl Išlaidų, patirtų vykdant įgaliotųjų veterinarijos gydytojų funkcijas, apskaičiavimo ir atlyginimo metodikos patvirtinimo“.

Vyriausioji specialistė

Rita Brinienė

2018-01-08

Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus įsakymo „Dėl 2018–2020 metų lėtinės elnių išsekimo ligos valstybinės stebėsenos programos patvirtinimo“ projektas (toliau - įsakymo projektas)													
eil. Nr.	tiriamas straipsnis (-iai), punktas (-ai)	vykdymo veiksmas	tikslinė grupė	kilmė	Laikas (valandomis)		Vidinis tarifas	Pridėtinės išlaidos	Išorinis tarifas	Vykdymo veiksmo atlikimo dažnis	Ūkio subjektų skaičius	Kiekio kintamasis	Administracinė našta ūkio subjektams
					T _v	T _i							
A1	18. VMVT teritoriniai padaliniai nustato LEIL stebėsenos mėginių, imtinų iš laukinių elnių, kurie buvo sumedžioti ir pripažinti tinkamais maistui, ir iš nelaisvėje laikomų elnių, kurie buvo nužudyti ir pripažinti tinkamais maistui, skaičių, atsižvelgdami į Programos 9 ar 11 punktą, ir organizuoja tokių mėginių - paėmimą elnių sumedžiojimo ar nužudymo vietoje arba medžiojamųjų gyvūnų tvarkymo įmonėje, kurioje tvarkomi sumedžioti ar nužudyti eliniai. Tokiu atveju mėginius ima valstybinis veterinarijos gydytojas arba pagal VMVT teritorinio padalinio pavedimą – įgaliotasis veterinarijos gydytojas.	Pranešimas teritoriniam arba įgaliotajam veterinarijos gydytojui	VMVT padaliniai, įgaliotajam veterinarijos gydytojui	ES	0,17	-	3,69	1,25	-	1,373	1457	2000	1568,25
													AN _{ij} = Σ AN _{kv} = 1568,25

Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus įsakymo „Dėl 2018–2020 metų lėtinės elnių išsekimo ligos valstybinės stebėsenos programos patvirtinimo“ projektas (toliau - Įsakymo projektas)														
eil. Nr.	tiriamas punktas (-ai)	straipsnis (-iai), punktas (-ai)	vykdymo veiksmas	tikslinė grupė	kilmė	Laikas (valandomis)		Vidinis tarifas	Pridėtinės išlaidos	Išorinis tarifas	Vykdymo veiksmo atlikimo dažnis	Ūkio subjektų skaičius	Kiekio kintamasis	Administracinė našta ūkio subjektams
						T _v	T _i							
2.2	Programos 16 punktas 16. VMVT teritoriniai padaliniai, vykdydami Programą, gali pavesti igaliojiesiems veterinarijos gydytojams paimti Programos 15 punkte nurodytus mėginius ir informuoti asmenis, laikančius nelaisvėje elnius, bei medžioklės plotų naudotojus apie jiems pavestas funkcijas. Šiuo atveju asmenys, laikantys nelaisvėje elnius, ir medžioklės plotų naudotojai apie Programos 8, 10 punktuose nurodytus elinių nugaishimo / nužudymo atvejus turi pranešti igaliojiesiems veterinarijos gydytojams.													
B.1.		Asmenų, laikančių elnius, medžioklės plotų naudotojų informavimas	Igaliojietji veterinarijos gydytojai	Nacionalinė	0,08	-	5,24	1,25	-	1	600	600	600	314,40
														$AN_{ij} = \sum AN_{wv} = 314,40$
														$AN_{ia}^N = \sum AN_{ij} = 1882,65$
Teisės akto projekto sukeliamas numatomas administracinės naštos pokytis (Lietuvos Respublikos piniginiiais vienetais)														
$AN^P = AN_{ia}^N - AN_{ia}^G = 1882,65 - 0 = 1882,65$ Pastaba. Neigiamas skirtumas rašomas skliaustuose.														
														1882,65

____ Gyvūnų sveikatingumo ir gerovės skyriaus
vedėjo pavaduotoja
(pareigų pavadinimas)

Kristina Stakytė
(vardas ir pavardė)

(parašas)

Vyriausioji siūlymą

Rita Brinčaitė

2019-01-28